

bij den dood van zijn vader nog aan de Hoogere Burger-school te Semarang studeerende, werd als de toekomstige opvolger aangewezen. Gedurende zijn studietijd op de H. B. S. te Semarang en later in de Afdeeling B. (opleiding O.-I.-ambtenaar) van het z.g. Gymnasium Willem III te Batavia, werd het bestuur tijdelijk door Pangéran Ario Sasraningrat — zoon van Pakoe Alam III — waargenomen. Na den dood van dezen, $\pm$ 2 jaar later, werd daarna als waarnemend hoofd aangesteld de zoo even reeds genoemde Pangéran Ario Notodirodjo.

Bovendien was er in dien tijd een Raad van Beheer, waarin behalve het wd. hoofd zelf ook zitting hadden de resident, de gewestelijke secretaris, de assistent-resident van de afdeeling, in welke het Pakoealamsch gebied ligt en verder nog de patih (= rijksbestierder) van het Huis.

Toen R. M. Ario Soerardjo zijn studie had geëindigd, werd hij in 1903 tot Pakoe Alam VII benoemd met den titel en onder den naam van Pangéran Adipati Arjo Praboe Soerjo-di-Logo. Tegelijkertijd werd als waardeering voor zijn bewezen diensten de prins-regent Pangéran Notodirodjo, die toen kapitein bij den Generalen Staf was, bevorderd tot majoor titulair, terwijl hij het officiers-kruis van de Oranje-Nassau-orde kreeg.

De jonge vorst Pakoe Alam VII van thans werd den 9den December 1882 geboren, zoodat hij nu pas 31 jaar oud is. Uit zijn huwelijk met een dochter van den Soesoehoenan van Solo in 1909 zijn reeds twee spruitjes geboren, waarvan het oudste een flinke zoon belooft te worden.

Het bovenstaande is uitteraard slechts een overzicht-

telijke vermelding van de vorsten van het vorstenhuis Pakoe Alam, dat nu juist 100 jaar heeft bestaan. Aangezien vele leden en telgen uit die vorstelijke familie tot de hedendaagsche intellectuelen in de Javaansche wereld behooren, meent schrijver dezes het niet ondienstig, dat ook het Hollandsch publiek van het bestaan en de vooruitstrevende richting van het Huis Pakoe Alam kennis neemt.

We weten reeds, dat een der pretendents als gymnasiast hier in Nederland stierf, n.l. R. M. Soertio.

Later is nog een lid van dat Huis hetzelfde lot beschoren. Het was Raden Mas Ario Notowirojo, meer bekend onder zijn jongensnaam Setiono, zoon van wijlen Pakoe Alam V.

Deze jonkman kwam in 1910 op de handelsschool te Amsterdam. Na een operatie, welke de doctoren noodig vonden, werd hij naar Leysin vervoerd tot volkomen herstel zijner ziekte. Dit heeft echter niets mogen baten, want reeds enkele weken later stierf Raden Mas Ario Notowirojo op 16 April 1913 in den ouderdom van 22 jaar. In het hooggebergte van Zwitserland ligt hij begraven.

In een „in memoriam” schreef Mr. Abendanon ergens:

„Vol geestdrift kwam Notowirojo in Nederland om kennis te vergaren ten einde later zijn volk voor te gaan op een der wegen, die voeren moeten tot economische ontwikkeling. Hij was doordrongen van de gedachte, dat geen werkelijke vooruitgang mogelijk is zonder grondige kennis van handel en nijverheid, zonder juist begrip van het wereld-verkeer.....”

Verder is de bekende Raden Mas Ario Koesoemojoedo — de eerste Javaan, die in Nederland het groot-ambtenaars-examen heeft afgelegd en thans controleur is bij het Credietwezen op Java, een lid ook uit het Pakoe Alamsche Huis. Hij is, evenals R. M. A. Setiono, een zoon van Pakoe Alam V.

Op het oogenblik studeeren hier in Holland de volgende Pakoe-Alammers:

1. Raden Mas Ario Soerjopoetro, technisch student in Delft. Hij is een zoon van Pakoe Alam V.
 2. Raden Mas Noto Kwo, med. cand. te Leiden.
 3. Raden Mas Noto Soeroto, jur. cand. te Leiden en Reserve 2de Luit. bij de cavalerie.
 4. Raden Mas Notodiningrat, techn. student te Delft.
 5. Raden Mas Gondowinoto, jur. kandidaat te Leiden.
- De vier laatstgenoemde studenten zijn allen zoons van Pangéran Ario Notodirodjo.

Volledigheidshalve dienen wij nog te vermelden, dat de thans in Den Haag verblijvende banneling Raden Mas Suardhy Suryaningrat en diens vrouw, ook leden zijn van het Pakoe Alamsche huis.

De heer Suryaningrat is een zoon van Pangéran Ario Soerjaningrat, den bovengenoemden, blinden kroonpretendent, zoon van Pakoe Alam III, terwijl zijn echtgenoot, vroeger Raden Adjeng Soetartina genaamd, een dochter is van wijlen Pangéran Ario Sasraningrat, die wel eens tijdelijk wd. hoofd was van het Huis, zie boven.

B. A.

IN DEN ENGELLENBAK

NAAR HET ENGELSCH VAN
— LESLIE THOMAS —

IK heb het land aan alles,” zei Clement Hales op vermoeden toon. „Iedereen dag hetzelfde of bijna hetzelfde. Het maakt mij moedeloos. 'k Heb er genoeg van. Ik verlang naar iets nieuws, naar emotie, zou wel het een of ander willen doormaken, Megson, wat bijzonders!”

De goed geschoolde huisknecht boog een weinig afkeurend. „Ik vrees dat ik u niet helpen kan, mijnheer,” zei hij langzaam.

„Ik wou dat ik maar iets wist om me te amuseeren, maar ik heb al van alles gedaan,” ging zijn meester voort. „Wat doe jij, Megson, als je een avond vrij hebt?”

Megson kuchte verontschuldigend. „Ik ben dol op tooneel, mijnheer, en daarom neem ik gewoonlijk een kaartje voor den engelenbak, hier of daar.... soms met een meisje,” bekende hij.

„De engelenbak?” vroeg Hales. „O ja! je bedoelt in den schouwburg.”

„Juist, mijnheer,” zei Megson.

Hales dacht een oogenblik na; toen met zeker enthousiasme: „Ik ga ook eens naar den engelenbak. Dat is iets nieuws voor me. Is 't daar amusant, Megson?”

„Nou, meneer, voor u geloof ik niet bijzonder!”

„Ik ga er in allen geval heen,” antwoordde zijn meester vastbesloten. „'t Is een bijzonder goed idee!”

En zoo gebeurde het dien avond om acht uur, dat Clement Hales zich bevestigde de eendeloze lange trap te beklimmen die leidde naar de hoogste rangen in de Playgoers' schouwburg. Hij zocht in zijn zak naar de onmisbare shilling voor zijn plaats; de uitgave was niet buitensporig, dacht hij bij zichzelf. Niemand kon hem beschuldigen dat hij verkwistend was bij zijn avond-uitspanning, zei hij glimlachend. Zonder zijn onschatbaren Megson zou hij echter een groote dwaasheid hebben begaan, door zich in avondtoilet te kleeden, wat hem, volgens zijn cicrone, zou hebben blootgesteld aan ongewenschte belangstelling.

Hij kwam uit kracht der gewoonte aan den schouwburg eenige minuten, nadat volgens de kennisgeving de voorstelling beginnen zou, zonder er aan te denken dat de galerij-bezoekers gewend waren vroeg te komen en voor de gesloten deuren te wachten. Hij vond dan ook, toen hij boven kwam, bijna alle plaatsen bezet en kon nog slechts aan de uiterste punt van de achterste rij een zitplaatsje vinden. Hij keek zijn affiche eens in en toen dat gedaan was, wijdde hij zijn aandacht aan de omgeving. Het grootste deel van het publiek, hij merkte het met verwondering op, was van een betere klasse dan hij verwacht had. Het verheugde hem, dat zijn komst niet het minst de aandacht trok. Hij was aanvankelijk bang geweest voor de vuurproef, die nu bleek geen vuurproef te zijn. Het gaf aan zijn eigenwaarde een kleinen schok te bemerken, dat hij door dit publiek beschouwd werd als een der hunnen.

De ouverture was reeds begonnen, toen hij binnentrad en dadelijk daarop nam het stuk een aanvang. Het was een knap geschreven satiriek tooneelstuk en toen hij de gespannen aandacht bemerkte op de gezichte rondom hem, begon Clement Hales zelf met meer belangstelling te luisteren, dan in maanden bij hem het geval was geweest. Aan het eind van het eerste bedrijf applaudiseerde hij even hard als de rest, zoo'n invloed ondervindt de mensch van zijn omgeving.

Zich weer nederzettende op zijn ver van gemakkelijke

zitplaats, vermaakte hij zich een wijle de bewegingen te volgen van een langen man, die voor hem zat op de eerste rij, vlak aan de balustrade. Deze had blijkbaar een kennis opgemerkt op een der andere rangen en wuifde hem toe. De onbekende bleef echter zoo lang staan en hij keek zoo aandachtig naar beneden, dat Hales nieuwsgierig werd. Van zijn plaats opstaande, liep hij het gangpad af tot hij naast den man aan de balustrade stond. Nu deed hij zijn best den persoon uit te vinden, wien de belangstelling van den vreemdeling gold en bemerkte spoedig dat dit een oudachtig heer was met bakkebaarden en een bril op, die in een der loges gezeten was. Deze richtte zijn kijker op de galerij naar de plaats waar zij zich bevonden. Hales merkte voorts op, dat zijn buurman verschillende bewegingen maakte, alsof hij den heer in de loge iemand wilde aanwijzen, die in het parterre gezeten was. Hij trachtte nu ook dezen persoon uit te vinden. Een groot gedeelte van het parterre-publiek had zijn plaats verlaten, daardoor was het hem niet moeilijk, de richting van zijns buurmans vinger volgende, op te merken dat diens ongewone attenties een bekoorlijke jongedame golden, die geheel alleen te midden van een aantal ledige stoelen gezeten was.

Toen het licht voor de tweede acte opnieuw werd uitgedraaid, zocht Hales zijn zitplaats weer op, peinzende en zichzelf afvragende wat dit alles beteekende, zonder evenwel een oplossing te vinden. Hij besloot daarom bij de volgende pauze nog eens goed op te letten, want in spijt van zichzelf brandde hij van nieuwsgierigheid.

Aan het eind van het tweede bedrijf zag hij den langen man stil op zijn plaats zitten. Hales was juist voornemens zijn vorige plaats weer in te nemen, toen hij tot zijn verbazing den vreemdeling plotseling opgewonden met de hand zag wuiven, opstaan en zich naar den uitgang spoeden. Hales was een oogenblik verbluft, toen, een haastigen blik door den schouwburg werpende, zag hij dat de heer in de loge, eveneens verdwenen was en dat het meisje was opgestaan en een sjaal omdeed, blijkbaar van plan om te vertrekken.

„Zoo”, peinsde Hales, „zij weet oogenschoonlijk niet dat deze twee hier zijn. En dat dit geen vrienden van haar zijn is duidelijk. Waarom anders deze geheimzinnigheid. Ik zal mijn langen buurman volgen en zien watergebeurt”.

Het was een impulsief besluit; het volgende oogenblik gevoelde hij dat hij eigenlijk een kinderlijke nieuwsgierigheid toonde, geheel vreemd aan zijn natuur.

„Och, wie weet,” zei hij tot zichzelf, „kan ik mij misschien hiermede amuseeren.” Hij wandelde ondertusschen naar den uitgang. Bij het loket gekomen, zag hij den beambte bezig de ontvangen entrées na te tellen.

„Waar is de uitgang van het parterre?” vroeg Hales haastig.

„Den hoek om, rechts,” was het antwoord. Hales spoedde zich heen en aan den hoek van het gebouw gekomen, zag hij de jongedame den schouwburg verlaten. De lange man en de andere uit de loge stonden haar op te wachten en zoodra ze verscheen, naderden ze haar en begonnen op opgewonden toon tegen haar te praten. Hales, naderbij gekomen, kon duidelijk het gesprek hooren.

„Wilt u zoo goed zijn mij door te laten?” zei de jongedame op trotschen toon. „Ik ken u niet en wat meer is, ik wensch u niet te kennen. Ik beschouw het als een onverantwoordelijke onbeschaamdheid van u om mij te durven lastig vallen.”

„Maar u kent Parkson, George Parkson,” protesteerde de oudste der beide mannen. „Wij wenschen te weten waar hij is op dit oogenblik. Gij moet het weten, want ik zag u dezen middag van zijn kamer komen.”

„Ik weet dat ik bespionneerd ben,” antwoordde het meisje smalend.

„Een vraag,” zei de lange man, „je lijkt sprekend op Parkson, ben je wellicht zijn zuster?”

„Nee, dat ben ik niet,” zei ze kort. „En al kon ik je de inlichtingen geven, die je verlangt, dan deed ik het toch niet. Ik verzoek je vriendelijk mij hier niet langer lastig te vallen, anders zou ik verplicht zijn de politie te hulp te roepen.” Ze sprak kordaat, maar Hales, die nu vlak in hun nabijheid was, meende toch angst in haar toon te hooren en overlegde bij zichzelf wat hij doen zou.

„De politie?” riep de lange sarcastisch uit. „Ik ben overtuigd dat je de politie liever niet in je nabijheid hebt.” Hij scheen dit erg grappig te vinden, want hij lachte. Hales bloed begon te koken; hij had grooten lust den man zijn vuist te doen voelen, maar hij hield zich in. Oogenschoonlijk kalm naderde hij het drielat, nam zijn hoed af voor het meisje en zei beleefd:

„Goedenavond, juffrouw Jones, kan ik u van dienst zijn?” Men zal toestemmen dat zijn handeling moed toonde een betere zaak waardig.

Het drielat keerde zich naar hem, de beide mannen met een trek van ergernis, het meisje met verwondering op het gelaat. Toen lachte zij hem bekoorlijk toe en ging hem met uitgestrekte hand te gemoet.

„Wel, hoe maakt u het,” zei ze met zwakke stem. Hales riep onderwijl een taxi aan. „Deze.... Deze heeren zijn zeer opdringerig. Ik geloof dat ze zich vergissen en mij voor een van hun kennissen houden.”

Hales keerde zich tot de beide mannen en zei hun in korte maar krachtige termen zijn meening. Het meisje liep achter hem aan en steeg in den wachtenden auto.

„Maar,” protesteerde de oudste der beide heeren, „zij weet iets. Ik ben er zeker van — en ze wil niets zeggen. Uw houding is allernabijst! Ik waarschuw u,” richtte hij zich dreigend tot het meisje, „als je durft weggrijpen, roep ik de politie.”

„Nonsens,” antwoordde Hales reeds met zijn voet op de trede van den taxi. „Je verdient een flinke afstraffing, jullie allebei, voor het beleedigen van deze dame, en als ik den tijd had, dan zou ik je die geven. Vooruit, chauffeur, rechtuit!”

De lange man deed nog een vergeefsche poging den taxi tegen te houden, maar zag, zooals Hales bemerkte, van verdere vervolging af. Met een zucht van verlichting zonk hij op zijn zitplaats neer.

„O, ik ben u zoo dankbaar,” zei een zachte stem naast hem, „wilt u den chauffeur zeggen naar het Charing-Cross-Station te rijden, zoo gauw mogelijk. Ik moet den trein halen en er is weinig tijd te verliezen.”

Hales gaf door de spreekbuis den chauffeur de noodige instructies. De snelle opeenvolging van de verschillende onverwachte gebeurtenissen lieten niet na indruk op hem te maken. Hij kwam in een opgewekte stemming bij de gedachte aan het ongewone avontuur waarin hij zich thans bevond.

„Ik dank u wel,” zei de schoone onbekende. „Ik gevoel dat ik u eenige uitlegging verschuldigd ben, in dank voor uw vriendelijkheid. Deze twee mannen hebben mij gevolgd van af vijf uur vanmiddag, niettegenstaande,”